

Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky

MPSVaR SR
Bratislava

Naša značka   Bratislava
130/4/2012/Šu   9. 1. 2012

Stanovisko KOZ SR

k „Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona““ z 29.12.2011.

Obsahom stanoviska sú pripomienky k návrhu legislatívnych zmien k:

- novele zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení zákona č. 354/2008 Z. z. a zákona č. 460/2008 Z. z., s cieľom motivácie zamestnávateľov k prijímaniu absolventov škôl a dlhodobo nezamestnaných občanov do pracovného pomeru.
- novele zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti postavená na znížení výdavkov na aktívnu politiku trhu práce v objeme 43 mil. EUR, bez ohrozenia základného zámeru, ktorým je znižovanie nezamestnanosti a podpora vstupu znevýhodnených skupín na trh práce
- novele zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, z dôvodu zmeny spôsobu zaraďovania uchádzača o zamestnanie do evidencie uchádzačov o zamestnanie bez správneho konania

I. Všeobecné pripomienky

Využitie inštitútu skráteného medzirezortného pripomienkového konania v súlade s čl. 13 ods.7 Legislatívnych pravidiel vlády SR z dôvodu hrozby vzniku značných hospodárskych škôd, ku ktorým by mohlo dôjsť, ak by sa nepripravil návrh úsporných opatrení, ktorými sa znížia výdavkov na aktívnu politiku trhu práce tak, aby realizácia úsporných opatrení mala za cieľ účinnejšie a efektívnejšie využívanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov **je účelovým a neopodstatneným tvrdením**. O problémoch v danej oblasti financovania politiky trhu práce vieme minimálne tri roky a všetky doteraz vykonávané opatrenia boli vykonávané s cieľom optimalizovať výdavky na aktívne opatrenia politiky trhu práce. Navyše váha nástrojov a charakter ich určenia k cieľovým skupinám nezakladá tvrdenie o hrozbe vzniku hospodárskych na pravde.

Návrh legislatívnych zmien v prípade minimálnej mzdy s cieľom stanoviť aj zníženú sumu mesačnej minimálnej mzdy, ktorá sa bude vzťahovať na osobitné skupiny zamestnancov je **porušením antidiskriminačného zákona a súčasne troch článkov Ústavy Slovenskej republiky**:

- **čl.12 Ústavy SR** – porušenie rovnosti z dôvodu veku
- **čl.36 písm. a) Ústavy SR** – porušenie práva na odmenu za vykonanú prácu, ktorá má zabezpečiť dôstojnú životnú úroveň
- **č.38 ods.2 Ústavy SR** – porušenie práva na osobitnú ochranu v pracovných vzťahoch a na pomoc pri príprave na povolanie (najmä v prípade mladistvých a osôb so zdravotným postihnutím)

Návrh legislatívnych zmien v oblasti aktívnych opatrení politiky trhu práce vychádza z obmedzenia daného rozpočtovým predpokladom výdavkov na politiku zamestnanosti v kapitole MPSVaSR vo výške 144,4 mil. EUR pre rok 2012, ale vôbec neodzrkadľuje reálnu situáciu na slovenskom trhu práce, ani súčasnú schopnosť slovenskej ekonomiky generovať nové pracovné miesta na území Slovenska.

Snaha o dosiahnutie úspory vo výdavkoch na aktívnu politiku trhu práce v roku 2012, vo výške 43,6 mil. EUR nemá oporu v rozbere dopadov jednotlivých nástrojov aktívnej politiky trhu práce. Návrh opatrení premietnutých v návrhu zákona v oblasti politiky trhu práce podceňuje realitu na slovenskom trhu práce a problém nezamestnanosti rieši predovšetkým **reštrikciami voči nezamestnaným osobám.**

Je nepochopiteľné, že práve ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR predkladá návrhy zákonov, ktoré majú negatívne dopady v sociálnej oblasti.

V neposlednom rade, napriek deklarovaným úsporám finančných prostriedkov v kapitole 22 – MPSVaR SR je potrebné rátať aj s negatívnymi vplyvmi na rozpočet verejnej správy v dôsledku zvýšených aktivít v šedej ekonomike prijatím navrhovaných zmien v oblasti aktívnych opatrení politiky trhu práce.

II. Podrobnejšie pripomienky k jednotlivým častiam návrhu zákona

V článku I návrhu zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) k návrhu:

a) sprísniť nastavenie podmienok pre poskytnutie príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)

Na základe hodnotenia nástrojov aktívnych opatrení trhu práce (AOTP) za obdobie rokov 2008 – 2010 možno konštatovať, že „Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť“ - § 49 vykazuje 74% úspešnosť (počet aktívnych SZČO po ukončení povinného udržania doby PM), s priemernou výškou príspevku - 4000,8 EUR/SZČO a s podielom 26,3% na celkovom čerpaní prostriedkov na aktívnu politiku trhu práce.

Za predpokladu udržania dosahovaných parametrov za obdobie rokov 2008 – 2010 aj v nasledujúcom období, návratnosť vynaložených finančných prostriedkov prostredníctvom príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť - §49 (120,2 mil. EUR za roky 2008 – 2010) vo forme príjmu štátu v rámci daňovo – odvodovej sústavy, sa dá dosiahnuť pri dvojročnom cykle udržania PM pri hrubej mzde 600EUR a pri trojročnom cykle udržania PM 430 EUR.

V záujme zamedziť účelovému zneužívaniu príspevku, navrhujeme viazať príspevok výlučne na samostatne zárobkové činnosti podľa živnostenského zákona (vylúčenie poskytovania príspevku lekárom architektom, advokátom exekútorom a podobným slobodným povolaniam).

V snahe zamedziť špekulatívnemu a opakovanému poberaniu tohto príspevku a vzhľadom na pretrvávajúce problémy dlhodobej nezamestnanosti a narastajúci počet osôb bez

kvalifikačného zaradenia zastávame názor, že sprísnenie podmienok vo forme ôsmich opatrení bude kontraproduktívne, administratívne náročné s minimálnym prínosom na zvýšenie efektívnosti a podporu vytvárania nových pracovných miest.

KOZ SR má zásadné pripomienky k sprísneniu nastavenia podmienok pre poskytnutie príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť (§49) a nesúhlasí s navrhovanou úpravou v nasledovných častiach dôvodovej správy:

K bodu 20: *V prepojení na účelovosť príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť vyjadrenú v § 49 ods. 2 zákona, sa zároveň v novom odseku 3 navrhuje ustanoviť povinnosť pre uchádzača o zamestnanie, ktorému bol poskytnutý príspevok, dosahovať každoročne zdaniteľný príjem z tejto činnosti vo výške dvojnásobku sumy poskytnutého príspevku.*

K bodu 24: *Súčasne sa navrhuje rozšíriť dôvody na vrátenie pomernej časti príspevku aj na prípad, kedy uchádzač o zamestnanie, ktorému bol poskytnutý príspevok, nesplní povinnosť o dosahovaní zdaniteľného príjmu zo samostatnej zárobkovej činnosti vo výške dvojnásobku sumy poskytnutého príspevku v súlade s navrhnutou povinnosťou.*

Zdôvodnenie: Stanovenie výšky zdaniteľného príjmu nemá opodstatnenie ak sa súčasne navrhuje predĺžiť vykonávanie zárobkovej činnosti z dvoch na tri roky. Kontrola plnenia povinnosti dosahovať zdaniteľný príjem vo výške dvojnásobku sumy poskytnutého príspevku administratívne zaťažuje výkon už aj tak preťažených služieb zamestnanosti.

Vzhľadom na priemernú výšku príspevku (4.000 EUR za roky 2008 – 2010), vnáša povinnosť dosahovať zdaniteľný príjem do podnikania SZČO prvok nekonkurencieschopnosti a prípadné obchádzanie daňovo - odvodových povinností je vecou nastavenia pravidiel v daňovo – odvodovom systéme a nie v systéme aktívnych opatrení politiky trhu práce.

K bodu 21: *Súčasne sa zmenou znenia v § 49 ods. 5 navrhuje vylúčiť poskytovanie príspevku v kraji, v ktorom všetky okresy majú priemernú mieru evidovanej nezamestnanosti nižšiu ako 70% z celoslovenského priemeru v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom sa o tento príspevok žiada. Uvedené sa navrhuje najmä s cieľom podpory samostatnej zárobkovej činnosti v okresoch s vyššou mierou nezamestnanosti.*

Zdôvodnenie: Vzhľadom na všetky doteraz známe charakteristiky slovenského trhu práce na strane ponuky a dopytu, ako aj nízka účinnosť opatrení politiky trhu práce na stieranie regionálnych rozdielov nezamestnanosti, je vymedzovanie podpory vo forme poskytovania príspevku len v lokalitách, ktoré majú vyššiu priemernú mieru nezamestnanosti ako je 70% celoslovenského priemeru nesprávnou filozofiou.

Transfery do sociálnej oblasti nemajú regionálny charakter a podpora rastu zamestnanosti s jednotnou výškou príspevku na ktoromkoľvek území Slovenska má z dlhodobého hľadiska pozitívnejšie účinky na slovenskú ekonomiku.

b) objektivizovať výšku príspevku na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51) a príspevku na aktívnu činnosť formou dobrovoľníckej služby (§ 52a) zo sumy 100 % životného minima na 70 %

Hodnotenie nástrojov APTP v prípade vykonávania absolventskej praxe vykazuje za roky 2008 – 2010 51,8% úspešnosť umiestnených na trhu práce. Podiel výdavkov na financovanie vykonávania absolventskej praxe dosahuje za roky 2008 – 2010 5,7%. Objektivizáciu výšky príspevku vzhľadom na skutočnosti uvedené vo všeobecných pripomienkach považujeme za neprijateľnú.

Inou otázkou je príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby, ktorého podiel na celkových výdavkoch predstavuje 21,6% a úspešnosť umiestnených na trhu práce za roky 2008 – 2010 sa pohybuje pod úrovňou 2%. Objektivizáciu výšky príspevku zo sumy 100% na 70% životného minima považujeme za dočasné riešenie. Vzhľadom na narastajúci počet uchádzačov o zamestnanie (odhad 150 – 170 000 osôb) je nevyhnutné hľadať systémové riešenie. Na kontraproduktívnosť príspevku na aktivačnú činnosť s minimálnym dopadom možnosť zamestnať sa na riadnom pracovnom trhu poukazujú úrady práce už vyše tri roky.

KOZ SR má zásadné pripomienky k sprísneniu nastavenia podmienok pre poskytnutie príspevku na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51) a nesúhlasí s navrhovanou úpravou v nasledovných častiach dôvodovej správy:

K bodom 32 až 34: *Navrhovanou úpravou v § 51 ods. 4 sa objektivizuje výška príspevku na vykonávanie absolventskej praxe tak, aby jeho výška za určený rozsah vykonávania absolventskej praxe, čo je 20 hodín týždenne, nepresahovala výšku minimálnej mzdy pri porovnateľnom rozsahu odpracovaných hodín (135 €). Podľa súčasného právneho stavu výška príspevku absolventovi školy pri odpracovaní 80 hodín mesačne predstavuje výšku sumy životného minima, t.j. 189,83 €, čo je o cca 55 € viac ako u zamestnanca pracujúceho za minimálnu mzdu v porovnateľnom rozsahu. Za tým účelom sa navrhuje znížiť výšku poskytovaného príspevku na absolventskú prax z doterajšej sumy 100 % životného minima (189,83 €) na 70 % sumy životného minima, čo predstavuje 132,51 €, čo je porovnateľná suma s výškou minimálnej mzdy pri porovnateľnom rozsahu odpracovaných hodín.*

Zdôvodnenie: V spoločnosti, ktorá hľadá riešenie rastu životnej úrovne obyvateľstva v znalostnej ekonomike, je hľadanie proporcionality medzi odmeňovaním absolventa (SŠ alebo VŠ) prostredníctvom príspevku na vykonávanie absolventskej praxe a odmeňovaním zamestnanca pracujúcim za minimálnu mzdu znížením príspevku zo 100% na 70% životného minima odrazom neznalosti sociálnych a ekonomických súvislostí, v ktorých sa krajina nachádza.

Problémom nie je výška príspevku, ale nízka úroveň miezd na Slovensku, čomu zodpovedá aj hranica minimálnej mzdy a životného minima. Treba brať do úvahy nielen 51,8% úspešnosť umiestnených absolventov na trhu práce, ale aj hodnotovú orientáciu mladých ľudí, ktorí vstupujú po prvý krát na trh práce a skutočnosť, že minimálnu mzdu poberá približne 1,6% zamestnancov v drvivej väčšine bez akéhokoľvek vzdelania. Návrh krátenia výšky príspevku považujeme za neopodstatnený.

Zároveň je potrebné zdôrazniť, že **životné minimum určuje hornú hranicu biedy a chudoby a v zmysle čl. 19 Ústavy SR má garantovať právo na ľudsky dôstojný život**, t.j. **zo sumy životného minima** (t.j. ak nie je pracovne aktívna) musí fyzická osoba vedieť zaplatiť bývanie, ošatenie, výživu, zdravotnú starostlivosť a vzdelanie. Je zreteľné, že **sumy životného minima sú v rozpore s európskou legislatívou**, pretože jeho výška by mala byť aspoň najmenej 50 % z priemernej mzdy v hospodárstve v danej krajine, avšak v našich podmienkach nepredstavuje ani 25 % (t.j. cca 24,6 % zo sumy 769 €. Slovenská republika, ktorá je členom OECD sa týmto zaraďuje medzi rozvojové krajiny sveta. Z toho dôvodu, absolútny nesúhlas so znížením iba na 70 % sumy životného minima !!!! a to za aktívnu činnosť !!!!

c) upraviť podmienky v oblasti podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (podľa § 49, § 56, § 56a, § 57, § 57a, § 60)

Z hodnotenia nástrojov APTP v oblasti podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím vyplýva, že svojím podielom 6,9% na celkových výdavkoch na aktívne opatrenia politiky trhu práce a úspešnosťou udržania zamestnania nad 51%, nijako významne nezaťažujú súhrnnú bilanciu výdavkov a prínosov v rámci nástrojov APTP ani nedochádza k vzniku hospodárskych škôd. Vo všeobecnosti sa možno stotožniť so všetkými opatreniami, ktoré upravujú výšku príspevku bezprostredne viazanú na pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím.

KOZ SR nemá zásadné pripomienky a súhlasí s navrhovanou úpravou

d) zaviesť výnimku - upraviť pre silové rezorty z povinnosti zamestnávať povinný podiel počtu občanov so zdravotným postihnutím na celkovom počte ich zamestnancov v súlade s uplatnenou výhradou Slovenskej republiky k ustanoveniu čl. 27 ods. 1 písm. a) Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Návrhom na zmenu § 63 ods. 3 druhej vety sa vylučujú z celkového počtu zamestnancov, ktorý je základom pre stanovenie povinného počtu zamestnaných zdravotne postihnutých osôb predmetným zamestnávateľom, príslušníci ozbrojených zložiek, ktorí vykonávajú štátnu službu podľa osobitných predpisov (napr. príslušníci Policajného zboru, profesionálni vojaci a pod.). V zmysle v Návrhu zákona citovaných osobitných predpisov sa štátnou službou napr. v zmysle zákona č. 73/1998 Z. z. rozumie plnenie úloh Policajného zboru policajtom v služobnom pomere.

KOZ SR má zásadné pripomienky a nesúhlasí s navrhovanou úpravou v nasledovných častiach :

K bodu 74: Návrhom nového znenia v § 63 ods. 3 druhej vety sa zabezpečuje právny rámec po ratifikácii listiny Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím, a to v nadväznosti na skutočnosť, že Slovenská republika uplatnila výhradu k ustanoveniu čl. 27 ods. 1 písm. a) Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím v súlade s jeho čl. 46 v nasledujúcom znení: „Slovenská republika uplatňuje ustanovenia článku 27 ods. 1 písm. a) za predpokladu, že implementácia zákazu diskriminácie na základe zdravotného postihnutia pri stanovovaní podmienok náboru, prijímania do práce a trvania zamestnania sa neuplatňuje pri prijímaní do služobného pomeru príslušníkov ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ozbrojených zborov, Národného bezpečnostného úradu, Slovenskej informačnej služby a Hasičského záchranného zboru.“

Zdôvodnenie: V predmetných zákonoch o štátnej službe v ozbrojených zboroch nie je špecifikovaná činnosť týchto zamestnancov iba na výkon fyzicky náročných činností, ale do okruhu výkonu štátnej služby spadajú aj administratívni pracovníci, resp. právnici, ekonómovia a ďalšie obslužné činnosti, pri výkone ktorých nie je nevyhnutná fyzická zdatnosť a spôsobilosť a teda ich môžu vykonávať aj ľudia so zdravotným postihnutím.

Nie je dôvod na vyradovanie tejto skupiny zamestnancov z povinnosti solidarizovať s občanmi ZPS a odporúčame, aby boli aj v rámci výkonu štátnej služby v ozbrojených zboroch určené pracovné miesta, ktoré sa budú započítavať do celkového počtu zamestnancov, z ktorého sa vypočíta povinné percento zamestnancov so zdravotným postihnutím, ktoré musí takýto zamestnávateľ zamestnať.

Zásadný nesúhlas s navrhovanou zmenou, pretože najmä v období krízy je nevyhnutná celospoločenská solidarita profesií, ktorých odmeňovanie je na vyššej úrovni

s profesiami, ktoré sú odmeňované nízko a najmä treba zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na včlenenie subjektov so zdravotným postihnutím do spoločenského a pracovného života.

Uvedenou zmenou, by sa znížil nielen príjem z povinného odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so ZPS, ale aj povinnosť zamestnávateľov zamestnávať tieto osobitné skupiny zamestnancov ťažko sa uplatňujúcich na trhu práce.

Príklad k odôvodneniu:

Zamestnávateľ je povinný zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím (t.j. občana, ktorý je uznaný za invalidného občana, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou), ak zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a ak úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedie občanov so zdravotným postihnutím v počte, ktorý predstavuje **3,2% z celkového počtu jeho zamestnancov.**

Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva občana so zdravotným postihnutím, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyšší ako 70%, si na účely plnenia povinného podielu zamestnávania zamestnancov so zdravotným postihnutím započítava, ako keby zamestnával troch takých občanov.

Celkovým počtom zamestnancov sa rozumie priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách za kalendárny rok. Do tohto počtu zamestnancov sa zahŕňajú všetci (t.j. aj dočasní) zamestnanci, bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, ktorí sú v pracovnom pomere, služobnom alebo členskom pomere. Do celkového počtu zamestnancov sa však (zatiaľ) **nezapočítavajú** zamestnanci, ktorí **plnia úlohy zamestnávateľa v zahraničí**. Zistený počet občanov so zdravotným postihnutím, ktorých je zamestnávateľ povinný zamestnávať, a skutočný počet občanov so zdravotným postihnutím, ktorých zamestnávateľ zamestnáva, sa zaokrúhľuje na celé čísla od 0,5 vrátane smerom nahor.

Z uvedeného vyplýva, že ak zamestnávateľ zamestnáva napr. 20 zamestnancov, má povinnosť zamestnávať jedného zdravotne postihnutého občana (výpočet: $3,2\% \cdot 20 = 0,6$ – po zaokrúhlení = 1), ak zamestnáva napr. 50 zamestnancov, má povinnosť zamestnávať dvoch zdravotne postihnutých občanov (výpočet: $3,2\% \cdot 50 = 1,6$ – po zaokrúhlení = 2) a ak zamestnáva napr. 90 zamestnancov, má povinnosť zamestnávať troch zdravotne postihnutých občanov (výpočet: $3,2\% \cdot 90 = 2,88$ - po zaokrúhlení = 3).

V prípade, ak by došlo k vylúčeniu príslušníkov ozbrojených síl, bezpečnostných zborov, atď. znížila by sa aj povinnosť zamestnávať zdravotne postihnutých občanov, pretože napr. ak by zamestnávateľ zamestnával 50 zamestnancov, z toho 4. by boli príslušníkmi ozbrojených zložiek, tak v zmysle novely by sa nezahŕňali do výpočtu, t.j. $50 - 4 = 46$ zamestnancov, takže $3,2\% \cdot 46 = 1,472$, po zaokrúhlení 1 – **znížila by sa povinnosť zamestnávať občanov so ZPS z 2 len na 1** a v prípade napr. 90 zamestnancov, ak by 10. boli príslušníkmi ozbrojených zložiek, tak v zmysle novely by sa nezahŕňali do výpočtu, t.j. $90 - 10 = 80$ zamestnancov, takže $3,2\% \cdot 80 = 2,56$, po zaokrúhlení 1 – **zníženie povinnosti zamestnávať občanov so ZPS dokonca z troch iba na jedného**. Z uvedeného je zrejmé, že **by došlo ešte k väčšiemu zhoršeniu postavenia občanov so ZPS na trhu práce !!!**

e) zjednodušenie spôsobu zaradovania uchádzačov o zamestnanie do evidencie uchádzačov o zamestnanie bez správneho konania tak, aby bola zabezpečená jeho nižšia administratívna náročnosť.

KOZ SR má zásadné pripomienky a nesúhlasí s navrhovanou úpravou v nasledovných častiach :

K bodu 1: Navrhovanou úpravou v § 6 ods. 2 písm. d) sa v porovnaní s doterajším právnym stavom upravuje termín pre povinné oznamovania výkonu zárobkovej činnosti uchádzačom o zamestnanie, ako aj jeho predpokladaného príjmu z tejto zárobkovej činnosti tak, aby uchádzač o zamestnanie oznamoval úradu výkon zárobkovej činnosti a predpokladaný príjem z neho plynúci, najneskôr tri dni od začatia výkonu zárobkovej činnosti

Zdôvodnenie: Zásadný nesúhlas so zmenou § 6 ods. 2 písm. d) – t.j. aby uchádzač o zamestnanie neoznámil úradu práce výkon zárobkovej činnosti vopred (*t.j. prečo sa neurčila iná konkrétna lehota ? vypustením slova „vopred“ sa vlastne podporí výkon čiernej práce popri evidencii na úrade práce*), taktiež zásadný nesúhlas s tým, aby predpokladaný príjem zo zárobkovej činnosti bol oznamovaný až do troch dní od začatia vykonávania tejto činnosti – t.j. akým spôsobom sa zistí, že ide o 3 dni od začatia výkonu zárobkovej činnosti, ak sa vypustí slovo „vopred“ ? – (**ide zase o špekulatívne ustanovenie !!! umožňujúce podvody a nemožnosť preukázanie reálnej skutočnosti**)

K bodom 4 až 7: V porovnaní so súčasným právnym stavom sa navrhuje z pôsobnosti úradu podľa § 13 vypustiť jeho kompetenciu rozhodovať o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa všeobecného predpisu o správnom konaní.

Nadväzne na návrh na zrušenie dávky počas vzdelávania a prípravy pre trh práce a počas prípravy na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím poskytovanej podľa § 48b zákona, sa navrhuje upraviť pôsobnosť úradu podľa § 13 zákona tak, že sa zruší jeho pôsobnosť spočívajúca v priznaní, nepriznaní, odňatí, zvýšení, znížení, doplatení, zastavení výplaty a vrátení tejto dávky (ods. 1 písm. g) 6. bod) a v poskytovaní tejto dávky (ods. 1 písm. x).

Zdôvodnenie: Zásadný nesúhlas so zmenou § 13 ods. 1 písm. e) a f), § 13 ods. 1 písm. g) – ide o absolútne nepochopenie úpravy právnych vzťahov a popretie dovolacieho práva, t.j. „denegatio iustitiae“ – popretie spravodlivosti – ab extensionis popretie práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý je súčasťou nášho právneho poriadku, a **ide teda aj o rozpor s čl. 7 ods. 5 Ústavy SR !! (spojitosť s pripomienkami v čl. III)**

Úrady práce ako orgány štátnej správy (t.j. orgány štátu, vystupujúce v jeho mene, realizujúce úlohy a funkcie štátu výkonnou a nariadovacou činnosťou štátu, zriadené zákonom so samostatnou pôsobnosťou a právomocou) nemôžu vydávať iba „oznámenia“ o zaradení a vyradení uchádzačov o zamestnanie, pretože „oznámenie“ nezaväzuje subjekty k právam, ani k povinnostiam a neumožňuje, aby v prípade nečinnosti, resp. nesúhlasu nie je možné podať žiadny opravný prostriedok !!!

Ide o rozhodovanie o právach a povinnostiach v oblasti verejnej správy a z toho dôvodu ide jednoznačne o správne konanie podľa ustanovenia § 1 ods. 1 Správneho poriadku, takže výsledkom tohto procesu musí byť v právnom štáte individuálny správny akt - t.j. rozhodnutie. Úrady práce sú správnymi orgánmi, keďže pri zaraďovaní a vyradovaní uchádzačov o zamestnanie rozhodujú o individuálnych právach a povinnostiach účastníkov konania.

V článku II sa navrhuje novelizovať zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, a to v nadväznosti na vyplácanie dávok v nezamestnanosti vo vzťahu k spôsobu zaraďovania uchádzača o zamestnanie do evidencie uchádzačov o zamestnanie bez správneho konania.

KOZ SR má zásadné pripomienky a nesúhlasí s navrhovanou úpravou v nasledovných častiach :

K článku II.: *V nadväznosti na čl. I, v ktorom sa navrhuje, aby zaraďovanie občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie nepodliehalo režimu správneho konania, a teda o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie nebude úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydávať rozhodnutie, je potrebné túto skutočnosť zohľadniť aj v § 184 ods. 5 zákona o sociálnom poistení vo vzťahu k vyplácaniu dávky v nezamestnanosti.*

Zdôvodnenie: Zásadný nesúhlas v nadväznosti na pripomienky k bodom č. 4 až 6, pretože opätovne ide o rozhodovanie o právach a povinnostiach v oblasti verejnej správy a z toho dôvodu ide jednoznačne o správne konanie podľa ustanovenia § 1 ods. 1 Správneho poriadku, takže výsledkom tohto procesu musí byť v právnom štáte individuálny správny akt - t.j. rozhodnutie. Úrady práce sú správnymi orgánmi, keďže pri zaraďovaní a vyradovaní uchádzačov o zamestnanie rozhodujú o individuálnych právach a povinnostiach účastníkov konania.

Taktiež vypustením v ustanovení § 184 ods. 5 tretej vety, by došlo k porušeniu rovnosti subjektov pred zákonom, t.j. k porušeniu čl. 1, čl. 12 a čl. 46 Ústavy SR.

V zmysle čl. 12 ods. 1 Ústavy SR ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti a právach, čo sa považuje za generálnu klauzulu a základné práva a slobody obsiahnuté v druhej hlave Ústavy SR, ktoré sú neodňateľné (t.j. nikto nemôže tieto práva postúpiť na iného, dať do zálohu na nejaký čas a ani nikoho týchto práv zbaviť), nescudziteľné (t.j. nemôžu sa inému predať, ani darovať), nepremlčateľné (t.j. nezanikajú nevyužitím alebo neuplatnením v určitej lehote) a nezrušiteľné (t.j. štátna moc ich nemôže zrušiť alebo vyhlásiť za neplatné). Akékoľvek porušenie týchto základných práv a slobôd je protiústavné.

Z uvedeného vyplýva, že zrušením rozhodnutia o zaradení poistenca do evidencie uchádzačov o zamestnanie, ktoré sa považuje za žiadosť o dávku v nezamestnanosti by došlo k porušeniu základného princípu právneho štátu, a to rovnosti subjektov pred zákonom, pretože štátne orgány zabezpečujúce výkon štátnej moci, musia vo vzťahu k jednotlivcom, ich právam a slobodám vyplývajúcim z ústavy pristupovať z hľadiska ich uskutočňovania a ochrany rovnako, bez ohľadu na okolnosti (dôvody).

V zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR „každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne SR“ – v prípade nevydávania „rozhodnutí“ o zaradení a vyradení z evidencie UoZ by právo na súdnu ochranu, ktoré je vo svojej podstate verejným subjektívnym právom bolo porušené.

V článku III sa navrhuje novelizovať zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení zákona č. 354/2008 Z. z. a zákona č. 460/2008 Z. z., s cieľom motivácie zamestnávateľov k prijímaniu absolventov škôl a dlhodobo nezamestnaných občanov do pracovného pomeru.

Návrh má **diskriminačný charakter**, pretože ohodnocuje sociálne postavenie občana a nie výkon práce. Je porušením princípu - rovnaká práca rovnakej hodnoty má byť rovnako odmenená.

Plná suma minimálnej mzdy vo výške 327,20 eur je jednou z najnižších v EÚ, krátenie aj tak nízkej sumy pre osobitné skupiny je **ohrozením ich hmotného zabezpečenia na minimálnej úrovni**. V čistom vyjadrení, t.j. po odpočte povinného poistného, 85 % - ná suma minimálnej mzdy v roku 2012 činí 240,95 eur mesačne.

Je nereálne si predstaviť spotrebný kôš, ktorý zahrňuje pre jednotlivca potrebné tovary a služby aspoň na minimálnej úrovni a úhrnom cenovo zodpovedá tejto sume. Rozdiel medzi sumou čistej minimálnej mzdy a životným minimom pre jednotlivca tvorí pri plnej sume minimálnej mzdy 93,55 eur mesačne, a pri zníženej sume minimálnej mzdy takmer dva krát menej – len 51,12 eur mesačne. Tým sa významne **znižuje motivačná funkcia minimálnej mzdy** – snaha zamestnať sa a nepreferovať poberanie dávky v hmotnej núdzi

KOZ SR má zásadnú pripomienku k návrhu novely zákona č. 663/2007 o minimálnej mzde, nesúhlasí s navrhovanou úpravou.

Predložený „návrh zákona“ je pre KOZ SR zásadne neprijateľný, všetky uvedené pripomienky majú zásadný charakter. KOZ SR navrhuje „návrh zákona“ **stiahnuť z legislatívneho konania** aj z dôvodov uvedených v doložke vybraných vplyvov, kde je taxatívne uvedený negatívny vplyv na sociálnu oblasť a dokonca rozpočet verejnej správy.

S pozdravom

Vladimír Mojš, v.r.
Viceprezident KOZ SR